

Příloha 2:

Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Název projektu:

Místní akční plán rozvoje školství II MAS Vyškovsko
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009086

Realizátor: MAS Vyškovsko, z.s.

Verze: 1. Aktualizace, schválena ŘV dne 27.2.2020

Autoři: Realizační tým MAP II

Kontakt: masvyskovskomap@seznam.cz, 777 582 766

1 Strategie na menších územních celcích

1.2 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce je základním plánovacím dokumentem obce. Jedná se o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Jednou z prioritních oblastí je rozvoj kvalitního vzdělávání, a tudíž tato oblast je také prioritně řešena v území jednotlivých obcí. Na základě poznání situace v obci a názorů a potřeb občanů, podnikatelů, zájmových organizací a dalších subjektů v obci formuluje představy o budoucnosti obce spolu s činnostmi vedoucími k naplnění dohodnutých představ. Více informací o prioritách, cílech a opatřeních v oblasti vzdělávání je možné najít v Programech rozvoje nebo Strategických plánech jednotlivých obcí v SO ORP Vyškov. V těchto dokumentech se nejčastěji jedná o prioritu zvýšení kvality života v obci a jsou plánovány jak investiční tak neinvestiční záměry škol a školských zařízení.
(Obce PRO, 2019)

1.3 Strategie dobrovolných svazků obcí/mikroregionů

Strategie dobrovolných svazků obcí/mikroregionů je základním plánovacím dokumentem, který slouží jako hlavní nástroj řízení rozvoje dobrovolného svazku obcí/mikroregionů. V SO ORP Vyškov územně zasahuje šest svazků obcí: Větrník, Mezihoří, Hanácký venkov, Dražanská vrchovina, Ivanovická brána a Rakovec. U některých svazků však nespadají pod ORP Vyškov všechny obce, ale pouze jejich část. V jednotlivých Strategiích rozvoje jsou uvedeny jednak analytické podklady, dále především strategická a návrhová část, kde jsou uvedeny vize, cíle a priority, které vedou k rozvoji DSO/mikroregionu.

Strategie rozvoje mikroregionu Rakovec – v rámci priority B. Zvýšení kvality života v regionu, zkvalitnění lidských zdrojů a posílení regionální identity je cílem B.2 Vytvářet podmínky pro zvyšování úrovně vzdělanosti obyvatel, v rámci kterého jsou definovány hlavní úkoly:

- zlepšit vybavenost škol moderními učebními pomůckami,
- podporovat zřizování pracovišť pro výuku informatiky při základních školách,
- podporovat kvalitní výuku cizích jazyků zajištěním kvalifikovaných lektorů, včetně rodilých mluvčích, a moderními učebními pomůckami,
- vytvořit oficiální kontakty mezi základními školami a partnerskými školami v zahraničí,
- průběžně zlepšovat technický stav školních budov, prioritně tam, kde existují největší nedostatky,
- modernizovat interiéry škol a školských zařízení,
- spolupracovat při vytváření a rozvíjení systému celoživotního vzdělávání občanů, jako další cesty ke zlepšení jejich kvalifikačních předpokladů a tím ke zvýšení šancí na uplatnění na trhu práce,
- vytvářet podmínky pro rozšíření zájmového mimoškolního vzdělávání dětí i dospělých,
- spolupracovat na přípravě a realizaci opatření, která by vedla ke zlepšení motivace obyvatel pro zvyšování jejich vzdělání a kvalifikace (propagace vzdělávacích příležitostí),
- v návaznosti na průzkum poptávky a nabídky vzdělávacích programů na středních školách, prováděný školským úřadem a úřadem práce Jihomoravského kraje, podporovat rozšíření nabídky učebních a studijních oborů na místních středních školách.

(Strategie rozvoje Mikroregionu Rakovec, 2019)

Strategie rozvoje Svazku obcí Větrník pro období 2017–2022

V analytické části je kapitola věnována školství a vzdělávání. V rámci analýzy technického stavu budov škol je největší pozornost věnována špatnému technickému stavu základních škol v území. V rámci návrhové části jsou definovány strategické vize, cíle a priority. Vzdělávání a školství se věnuje Cíl 2: dostupná a veřejná infrastruktura v rámci priority rozvoj infrastruktury služeb a vzdělávání a zvýšení mobility do škol.

(Strategie rozvoje svazku obcí Větrník, 2019)

Strategie dobrovolného svazku obcí Hanácký venkov 2014–2020

Dobrovolný svazek obcí Hanácký venkov představuje částečné propojení tří sousedících mikroregionů: Němčicko, Předina a již zaniklé Melicko. Obce bývalého mikroregionu Melicka spadají k území SO ORP Vyškov. V rámci analýzy problémů a potřeb v kategorii lidské zdroje – vzdělávání, podnikání, trh práce a aktivita byla zdůrazněna potřeba lokalizace mateřské školy alespoň v polovině obcí. V rámci specifického cíle 2: Zajištění dostupnosti občanské vybavenosti a služeb je uvedený cíl kvalitní školství a vzdělávání, v rámci kterého jsou vymezeny aktivity reagující na největší potřeby území. Jedná se o rekonstrukce a modernizace samotných budov včetně jejich odůvodněného rozšíření či navýšení kapacity. Potenciálními aktivitami jsou také stavební akce realizované za účelem zajištění bezbariérovosti základních škol. V souladu s potřebami moderních výukových metod a zvyšování klíčových kompetencí lze také zmínit aktivity zaměřené na budování a vybavení odborných učeben. Zájmového a neformálního vzdělávání se pak týká aktivita zaměřená opět na rekonstrukce, modernizace a vybavení příslušných prostor. Poslední opatření je zaměřeno na aktivity a spolupráci škol a školek, přičemž reaguje na potřebu aktivní komunikace a spolupráce v rámci školy i mezi jednotlivými institucemi.

(DSO Hanácký venkov, 2019)

Strategie rozvoje svazku obcí Mezihoří pro období 2014–2020 v rámci priority A) Ekonomika a vzdělávání a cíle A2) vzdělávání a inovace si klade za cíl rozvinutý vzdělaný lidský potenciál přispívající k využívání inovací a ekonomické stabilitě regionu – posílení přínosu inovací pro trh práce, inovace infrastruktury pro vzdělávání a zlepšení kvality a efektivity vzdělávání a odborné přípravy. Z územní působnosti svazku obcí Mezihoří spadá pod ORP Vyškov pouze obec Hvězdlice.

(Svazek obcí Mezihoří, 2019)

Strategický plán udržitelného rozvoje mikroregionu Dražanská vrchovina 2013–2020 řeší tyto priority: 1) životní prostředí a doprava a technická infrastruktura, 2) obyvatelstvo a sociální infrastruktura a 3) ekonomický rozvoj. Na jednotlivé prioritní oblasti jsou navázány specifické cíle, které nejsou primárně zaměřeny na zlepšení kvality vzdělávání a infrastruktury škol v území.

(MMR ČR, 2019)

Mikroregion Ivanovická brána nemá k dispozici strategický rozvojový dokument. Nicméně z výše analyzovaných dokumentů lze vidět prolínání priorit a strategických cílů a opatření s dlouhodobými cíli a opatřeními projektu MAP II.

1.4 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje PRO VYŠKOVSKO 2014 – 2020

Strategie SCLLD MAS Vyškovsko je základním strategickým rozvojovým dokumentem MAS a je

tvořena analytickou, strategickou a implementační částí. Strategie jasně stanovila vizi území: „*Zdravý region s dostatkem naplňující profesionální práce, podporou rodiny a možností aktivit a kvalitního vzdělávání pro každého jednotlivce*“. V rámci strategických cílů si MAS mimo jiné stanovila právě rozvoj vzdělávání a inovací, neboť je to právě vzdělaný lidský potenciál, který přispívá k využívání inovací, ekonomické stabilitě a sociální inkluzi. Tento strategický cíl je dále rozpracovaný do tří specifických cílů, a to:

Specifický cíl 2.1.: *Podporou vzdělávání zajistit zlepšení podmínek hospodaření a zvýšení zaměstnanosti na venkově*. Podpora zahrnuje činnosti v oblasti odborného vzdělávání a získávání dovedností a informační akce.

Specifický cíl 2.2.: *Zefektivnění výuky zkvalitněním infrastruktury a pomůcek v oblasti vzdělávání a celoživotního učení*. Podpora bude směřována na infrastrukturu pro předškolní vzdělávání pro zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a mateřských škol, základní vzdělávání, a to základních škol a škol a školských zařízení středních a vyšších odborných škol. Podporována bude také infrastruktura pro celoživotní vzdělávání a pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže.

Specifický cíl 2.3.: *Efektivní využívání místních zdrojů díky vzdělávání, přenosu informací a spolupráci*. Podpora spočívá v animační činnosti, provozní činnosti MAS a přípravné, podpůrné a metodické činnosti/pomoci ZŠ/MŠ s výběrem vhodných šablon, zaškolení realizátorů projektů, průběžná konzultační činnost a další.

(MAS Vyškovsko, 2019)

1.5 Strategie území správního obvodu ORP Vyškov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a správy veřejné zeleně na období 2015–2024

Strategie území správního obvodu ORP Vyškov je místní strategie, která zahrnuje oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a správy veřejné zeleně. Tento strategický dokument byl vypracován v rámci projektu, jehož hlavním cílem byla podpora meziobecní spolupráce ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Jsou zpracována hlavní strategická témata a to 3 povinná a 1 volitelné (předškolní výchova a základní školství, sociální služby, odpadové hospodářství, bezpečnost a správa veřejné zeleně).

V kapitole zabývající se školstvím je v návrhové části stanovena vize: „*Jako základní vize v oblasti školství se jeví získat investice na rekonstrukci školních budov, dosáhnout snížení jejich energetické náročnosti, společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, ...) a zajistit vybavenost škol a školek*.“ Dále byly vytyčeny problémové okruhy v oblasti školství. V rámci této strategie se na prvním místě jeví nedostatek finančních prostředků. Následně byly navrženy tyto cíle:

Cíl 1.1: Rekonstrukce školních budov, snížení jejich energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie a společné získávání finančních prostředků na realizaci.

Cíl 1.2: Společně zajistit vybavenost škol

Cíl 1.3: Společně sdílet odborníka (logopeda, školního psychologa, speciálního pedagoga, kariérového poradce a další podpůrné profese) a zajistit zvýšení kvality a dostupnost infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.

(Strategie území správního obvodu ORP Vyškov, 2019)

2 Strategie na vyšších územních úrovních

2.1 Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020 a Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018–2021

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020 (SRJMK) je dokumentem, který zasahuje prakticky do všech činností Jihomoravského kraje. Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020 stanovuje rozvojové cíle, které jsou prvním krokem pro identifikaci hlavních a dílčích problémů. Dobře zvolené a naformulované cíle umožňují následně najít adekvátní řešení v podobě definice priorit a opatření. V rámci SRJMK jsou stanoveny 4 priority: 1) Konkurenceschopná regionální ekonomika v evropském/globálním měřítku, 2) Kvalitní a odpovídající nabídka veřejných služeb, 3) Rozvoj páteří infrastruktury a dopravního napojení kraje a 4) Dlouhodobá životaschopnost znevýhodněných částí kraje. V rámci priority 2 jsou navržena opatření na zkvalitnění a rozšíření nabídky celoživotního vzdělávání a kulturní vyžití, dále na zkvalitnění školního vzdělávání dětí a mládeže vč. aktivit mimo výuku. Jejím realizačním dokumentem je Program rozvoje Jihomoravského kraje. Hlavními úkoly jsou v návaznosti na Strategii rozvoje identifikovat aktuální témata k řešení, zhodnotit aktuální stav již řešených témat a zformulovat hlavní priority kraje na následující 4 roky. Dále také provázat jednotlivé tematické koncepce kraje a začlenit do Programu rozvoje ty, které aktuálně rozpracovávají priority. Dále stanovit konkrétní kroky krajské samosprávy, které mohou napomoci k řešení zjištěných problémů kraje. V rámci priority 2: Zajištění kvality života obyvatel jsou mimo jiné navržena opatření vedoucí k rozvoji vzdělávacího systému a rozvoji podmínek pro kulturu, sport a volnočasové aktivity. V rámci rozvoje vzdělávacího systému jsou navrženy aktivity:

- 1) realizace Dlouhodobého záměru vzdělávání JMK a Krajského akčního plánu JMK – cílem aktivity je zlepšit fungování a výstupy základního a středního školství v kraji
 - 2) realizace Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období let 2014–2020 – cílem aktivity je implementovat v JMK cíle stanovené v národní Koncepci podpory nadání a péče o nadané na období let 2014–2020
 - 3) monitoring projektů EU v oblasti vzdělávání – cílem je posílit koordinaci a návaznosti rozvojových projektů v oblasti vzdělávání
 - 4) zlepšení stavu budov škol – cílem je zlepšit hmotné zázemí pro činnost škol
- (JMK, 2019a)

2.2 Krajský akční plán rozvoje vzdělávání JMK

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání (KAP) je nově vzniklým nástrojem, který má na území krajů pomoci zlepšit řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. Z pohledu školské soustavy je KAP určen především pro střední a vyšší odborné školy a organizace zájmového a neformálního vzdělávání mládeže. Povinnými tématy jsou podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální), podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, rozvoj kariérového poradenství, rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání a podpora inkluze. Mezi nepovinná témata, jež byla zvolena v JMK jsou rozvoj výuky cizích jazyků a ICT kompetence. Dokument KAP není novou strategií v území, ale naopak jeho principem je stavět a vycházet z toho, co v kraji již vzniklo a využívat tyto výstupy

při diskuzi s partnery v území, případně po dohodě partnerů v území je převést do zacílených, konkrétních aktivit. Některá z těchto výše zmíněných témat jsou společná i pro základní a mateřské školy, proto jsou v těchto případech zohledněny i jejich potřeby a je zajištěna i spolupráce s Místními akčními plány (dále jen „MAP“).
(KAP JMK, 2019a)

2.3 Školská inkluzivní koncepce Jihomoravského kraje 2019–2021

Tento dokument „Školská inkluzivní koncepce“ se věnuje problematice rovných příležitostí a inkluzivního prostředí především v rámci soustavy středních škol, okrajově jsou zde uvedeny i mateřské a základní školy v Jihomoravském kraji. V rámci analytické části jsou shrnuty koncepce, základní informace o stavu škol, poradenských zařízení v kraji, počtech a charakteristikách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či umístění žáků v mezinárodních srovnáních. Následuje návrhová část, v níž jsou vymezeny priority kraje vzhledem k podpoře škol, učitelů a žáků. Průběh tvorby koncepce představoval otevřenou diskuzi, ve které docházelo ke konfrontaci názorů, zdůrazňování problémů, ale pozornost byla věnována i těm oblastem, kde se podpora žáků daří. Školská inkluzivní koncepce navazuje na opatření a výstupy celé řady strategických materiálů v oblasti školství, zejména na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK na období 2016–2020, na cíle a opatření Tematické skupiny Podpora inkluze a podskupiny rovné příležitosti v rámci KAP II. Při tvorbě bylo čerpáno také z návrhů a doporučení Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020 a také Strategie romské integrace v Jihomoravském kraji na období 2014–2018. K dosažení jednotlivých cílů byly navrženy opatření.

Cíl 1: Nastavení sběru dat v území JMK na všech úrovních školské soustavy

Opatření 1.1 Určení důležitých oblastí pro zřizovatele, koordinace KAP a MAP

Cíl 2: Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Opatření 2.1: Podporovat dostupnost poradenských služeb rozšířením stávajících kapacit odborných úvazků pracovníků školského poradenského zařízení (PPP, SPC)

Opatření 2.2: Podporovat činnost specialistů na školních poradenských pracovištích (speciální pedagog, psycholog)

Opatření 2.3: Zajistit metodické vedení školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školních poradenských pracovištích

Opatření 2.4: Podporovat individuální a skupinovou integraci ve školách hlavního vzdělávacího proudu za předpokladu dostatečného personálního a materiálního zajištění

Cíl 3: Podpora žáků s odlišnými kulturními, životními podmínkami nebo s kombinací více sociálních faktorů

Opatření 3.1: Zvýšená podpora žákům v prvních třech měsících nástupu do školy

Opatření 3.2: Adaptační dny přímo ve škole v září ve spolupráci se ŠPP

Cíl 4: Podpora žáků s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem se zřetelem na žáky s duševním onemocněním

Opatření 4.1: Zmapování potřeb škol

Opatření 4.2: Vznik informačního portálu o podpoře žáků

Opatření 4.3: Rozšíření metodických brožur k edukaci žáků s duševním onemocněním

Cíl 5: Podpora vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Opatření 5.1: Vznik systémové podpory na všech úrovních škol

Opatření 5.2: Podpora pracovníků škol při práci s nadanými žáky

Cíl 6: Podpora informovanosti pracovníků a vedení škol ohledně rovných příležitostí, rané diferenciaci apod.

Opatření 6.1: Analýza vzdělávacích potřeb pracovníků škol v tématu inkluze a rovné příležitosti

Opatření 6.2: Zajištění proškolení sborovny v tématech inkluze a rovné příležitosti

Cíl 7: Výměna zkušeností mezi školami, organizacemi a podpora spolupráce v území

Opatření 7.1: Výměna zkušeností mezi školami a sdílení dobré praxe

Opatření 7.2: Podpora sdílení informací prostřednictvím setkávání KAP a MAP

Opatření 7.3: Podpora spolupráce sociálních, zdravotnických a školských služeb

Cíl 8: Monitoring předčasných odchodů ze vzdělávání

Opatření 8.1: Zjišťování stavu předčasných odchodů ze vzdělávání

Cílem Školské inkluzivní koncepce Jihomoravského kraje bylo identifikovat hlavní problémy ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které se objevují se zřetelem v oblasti středních škol. Z pohledu Místního akčního plánování a propojování jednotlivých stupňů vzdělávání je tato koncepce důležitým strategickým dokumentem v oblasti vzdělávání. (KAP JMK, 2019b)

2.5 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2016–2020

MAP ORP Vyškov je navrhován v souladu s Postupy MAP přijatými na národní úrovni. Má své specifické zdroje na území Jihomoravského kraje, kterým je např. nedávno schválený Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje na roky 2016-2020. Ten navazuje na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje na období 2012 - 2016 a obsahově vychází z mnohých národních dokumentů. Např. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 - 2020 a také krajské materiály: Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na období 2012 – 2020, Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje na období 2014 - 2020 a další.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK na roky 2016-2020 se zaměřuje na předškolní, základní a středoškolské vzdělávání, vyšší odborné, celoživotní, umělecké, zájmové a jazykové vzdělávání. Neřeší vysokoškolské vzdělávání. Věnuje se též rovným příležitostem, ústavní a ochranné výchově, pedagogům a talentovaným žákům a studentům. Z výše uvedeného MAP ORP Vyškov dle Postupů MAP neřeší pouze oblast středoškolského vzdělávání, vyššího odborného a uměleckého vzdělávání. Také neřeší ústavní a ochranou výchovu.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK na roky 2016-2020 ve své návrhové části určil 4 priority: Kvalita vzdělávání, Rovné příležitosti ve vzdělávání, Sbližování vzdělávání a Efektivita vzdělávání. Uvedené priority se staly inspirací pro přípravu MAP např. i v zacílení pracovních skupin (čtenářská a matematická gramotnost, rozvoj podnikavosti a iniciativy a kariérové poradenství), čímž realizační tým reaguje i na nejnovější trend

společnosti zdola a i reflektuje doporučení krajského Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy.

2.6 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje je základním strategickým dokumentem v oblasti školství na úrovni kraje. Na základě zjištění v analytické části dokumentu byla navržena návrhová část, kde jsou stanoveny čtyři priority a 16 specifických cílů a k jednotlivým specifickým cílům je stanoveno 79 opatření. Gesci za realizaci všech opatření má odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Přehled priorit a cílů:

Priorita 1: Kvalita vzdělávání

Cíl 1: Kvalita procesu vzdělávání, monitorování a hodnocení vzdělávání

Cíl 2: Podpora pedagogických pracovníků a ředitelů škol

Cíl 3: Podpora polytechnického vzdělávání

Cíl 4: Podpora „bezpečného školního prostředí“

Cíl 5: Podpora rozvoje výuky cizích jazyků

Cíl 6: Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Priorita 2: Rovné příležitosti ve vzdělávání

Cíl 1: Podpora společného vzdělávání

Cíl 2: Podpora poradenského systému

Cíl 3: Podpora škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením jako odborných a metodických center pro školy hlavního vzdělávacího proudu a pro vzdělávání dětí a žáků s těžkým zdravotním postižením

Cíl 4: Podpora znevýhodněných

Cíl 5: Podpora nadaných a talentovaných dětí, žáků a studentů

Priorita 3: Sbližování vzdělávání a trhu práce

Cíl 1: Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů

Cíl 2: Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity

Cíl 3: Rozvoj kariérového poradenství

Cíl 4: Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání

Priorita 4: Efektivita vzdělávání

Cíl 1: Budování efektivní sítě škol a školských zařízení

Jednotlivé priority a cíle jsou v tomto strategickém dokumentu dále popsány a rozpracovány jednotlivá opatření. Pro naplňování Dlouhodobého záměru (DZ) kraje jsou u každého cíle jednotlivá opatření, kterými bude realizace specifického cíle naplňována. Kompetence v rámci naplňování DZ náleží zastupitelstvu a radě kraje, které jsou informovány 1x ročně v rámci Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihomoravském kraji. Gesci za naplňování prioritních cílů DZ kraje má ve všech případech odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje, který provádí společně se spolupracujícími subjekty za každý školní rok vyhodnocení DZ kraje. Do implementace je zapojena také řada spolupracujících subjektů, které jsou uvedeny u jednotlivých konkrétních opatření.

(JMK, 2019)

3 Strategie na národní úrovni

3.1 STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČR DO ROKU 2030+

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ kontinuálně navazuje na předchozí strategii a definuje priority, cíle a opatření vzdělávací politiky a vzdělávacího systému v období. Momentálně se tato Strategie nachází ve fázi projednávání. Po dokončení této fáze a projednávání dokumentu Hlavní směry vzdělávací politiky ČR 2030+ budou zahájeny práce na formulacích jednotlivých opatření vedoucích k naplnění vytyčených cílů, a to v podobě tvorby konkrétního implementačního plánu a nastavení řízení naplňování Strategie 2030+. Příprava nového strategického dokumentu staví na maximální otevřenosti a transparentnosti. Její součástí bude série veřejných konzultací a kulatých stolů za účasti co možná nejširšího spektra aktérů vzdělávací politiky. Strategie 2030+ má několik specifických cílů a strategických linií:

SC1 – Zaměřit vzdělávání více na získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život

SC1 se mimo jiné zaměřuje na to, co si žáci a studenti odnáší z procesu vzdělávání. Cílem vzdělávání vždy musí být žák a student. Je třeba rozvíjet komplexně jeho osobnost, a to rovnoměrně v těchto oblastech: znalosti, dovednosti, postoje a schopnosti. Proto je klíčové v žácích a studentech podporovat jejich vnitřní motivaci. Je nutné jasně formulovat míru základních potřebných gramotností (kompetencí atd.), kterých každý žák či student musí dosáhnout při přechodu do dalšího stupně vzdělávání. Je nutné respektovat vyšší míru propojování formálního a neformálního vzdělávání, systematicky podporovat žáky a studenty s nižší mírou schopností, ale též žáky a studenty s vyšší mírou nadání. Systémovými opatřeními umožnit rozvíjení talentu všech žáků a studentů, bez ohledu na jejich sociálně ekonomické zázemí. Je třeba rozvíjet a podporovat celoživotní vzdělávání. V současnosti roste důležitost se ve velkém množství informací orientovat. S tím souvisí pojmy jako kritické myšlení, digitální a mediální gramotnost, ale i vytváření společenských postojů. Škola primárně není institucí na hlídání dětí, ale na rozvoj jejich potenciálu, schopností a kompetencí, které jim pomohou žít lepší osobní, občanský i profesní život.

SC2 – Snížit vzdělanostní nerovnosti a zvýšit spravedlnost v přístupu ke vzdělání

SC2 je zaměřen na nerovnosti v českém vzdělávání, které vzhledem k diferenciaci kvality škol a velké závislosti výsledků na rodinném původu dítěte či žáka již v prvních stupních vzdělávání mají podobu nespravedlivých šancí. Snížení počtu studentů, kteří opouštějí vzdělávání předčasně. Snížení počtu studentů, kteří dosahují velmi nízkých úrovní gramotnosti. Snížení mezikrajové i vnitrokrájové diferenciaci kvality vzdělávací soustavy. Snížení vysoké závislosti úspěchu ve vzdělávání na socioekonomickém a rodinném zázemí studenta, omezení rizika segregace. Posílení předškolní docházky a prevence školního neúspěchu a včasných řešení redukcí dopad rizikových faktorů na straně rodiny. Redukce školních absencí jako faktoru školní neúspěšnosti. Snížení nerovností v uplatnitelnosti a občanských kompetencích absolventů středního školství. Vytvoření příležitostí pro uplatnění talentů bez ohledu na socioekonomické pozadí a původ.

SL1 – proměna obsahu a způsobu vzdělávání

SL1 řeší rovný přístup ke vzdělávání pro všechny, proměnu obsahu vzdělávání (RVP) – vymezení jádrového, resp. prioritního učiva, více volnosti v propojování předmětů, projektová výuka, zaměření na kompetence a propojení jednotlivých stupňů. Současně se SL1 zaměřuje na úpravu hodnocení vzdělávacích procesů a vzdělávacích výsledků. Dále na podporu vzdělávacích inovací a jejich ověřování, zejména na zlepšování kvality vzdělávání, které by se

mělo stát normální součástí života každé školy. Dále se také zaměřuje na využití potenciálu mimoškolního a neformálního vzdělávání a perspektivu celoživotního učení.

SL2 – podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

SL 2 se zaměřuje na podmínky pro kvalitní práci – platy, ucelený systém profesní podpory, podpoření začínajících učitelů, čas nato, aby učitelé svoji práci refleктоvali a inovovali, systém dalšího vzdělávání, snížení administrativní zátěže. Dále definuje standardy kvality výuky a pedagogického leadershipu.

SL3 – zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce

SL3 se orientuje na otázky související s koncentrací odborných kapacit v území („střední článek“), se snížením administrativní zátěže, se snížením nepedagogické zátěže ředitelů a podpora jejich pedagogického leadershipu. Dále se zaměřuje na zvýšení odbornosti a informovanosti všech aktérů, zlepšení komunikace, spolupráce a důvěry, dále na lepší využití dat a zvýšení relevance a kvality vzdělávacího výzkumu.

SL4 – zvýšení financování a zajištění jeho stability

SL4 si klade za cíl dosáhnout nejpozději v roce 2030 celkového financování vzdělávacího systému na úrovni průměru zemí OECD. Dále se zaměřuje na zvýšení podílu netarifní složky platu v regionálním školství na úroveň obvyklou u vysokoškolsky vzdělaných osob v platové sféře. Dále si klade za cíl zavést systém finanční podpory studentů včetně závazku, že tento systém nebude prvním stupněm zavedení systému finanční spoluúčasti studentů (školného). Posílit rozhodování založené na datech, přičemž nejde v žádném případě o prolomení ochrany důvěrných údajů, ale prolomení nemožnosti propojovat individuální anonymizovaná data o jednotlivcích, získaná z různých informačních systémů.

V rámci přípravy Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ se v průběhu května a června 2019 uskutečnilo celkem 17 kulatých stolů (v deseti městech, více než 750 účastníků). Ty sloužily jako jeden z klíčových prostředků diskuze se zainteresovanými aktéry a sběru podnětů z terénu. Vzhledem k strukturovanosti debaty se každý z kulatých stolů zaměřoval pouze na jeden strategický cíl nebo strategickou linii. Více informací lze najít na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ (dále jen Strategie 2030+) by měla být střešním dokumentem, který propojuje různé úrovně a součásti vzdělávání a sjednocuje principy, na kterých jsou postaveny.

(MŠMT, 2019 d, f)

Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ formulují návrh strategických cílů vzdělávací politiky ČR a hlavních cest a opatření k jejich dosažení. Jádrem dokumentu je část 6 a 7, kde jsou vymezeny dva strategické cíle a čtyři strategické linie. Strategické cíle představují to, čeho bychom chtěli dosáhnout. Strategické linie jsou pak spíše prostředky a cesty, jejichž prostřednictvím navrhujeme těchto cílů dosahovat. Cílem dokumentu je stanovení hlavních priorit, směřování a cílů vzdělávací politiky do roku 2030, včetně jejich rámcového odůvodnění. Hlavní směry vzdělávací politiky pokrývají všechny součásti a úrovně vzdělávání. Cíle, směry a principy zde vymezené jsou aplikovatelné pro všechny stupně vzdělávání, od předškolního, přes základní a střední školství až po terciární a další vzdělávání.

(MŠMT, 2019c)

3.2 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 je zastřešující strategický dokument pro tvorbu vzdělávací politiky v České republice v následujících letech, který má být sdílen

jejími klíčovými aktéry. Navazuje na Národní program rozvoje vzdělávání (Bílá kniha) z roku 2001, jehož mnohé cíle však nebyly naplněny. Na základě zhodnocení aktuálního stavu vzdělávacího systému tedy nově stanovuje základní rámec pro jeho další rozvoj a vymezuje obecné priority dalšího směřování vzdělávací soustavy. Obecnou úroveň Strategie dále rozpracovávají a konkretizují prováděcí dokumenty.

Strategie vychází obecně z myšlenky celoživotního učení, pro jehož rozvoj chce v České republice vytvářet koncepční základ. V rámci vize si přitom v nejobecnější podobě klade následující hlavní cíle:

- osobnostní rozvoj přispívající ke zvyšování kvality lidského života,
- udržování a rozvoj kultury jako soustavy sdílených hodnot,
- rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro solidární společnost, udržitelný rozvoj a demokratické vládnutí a
- příprava na pracovní uplatnění.

Na základě důkladného zhodnocení současného stavu vzdělávací soustavy v České republice stanovuje Strategie tři průřezové priority:

- snižovat nerovnosti ve vzdělávání - prioritním cílem je dosáhnout v následujících letech výrazného snížení nerovností ve vzdělávání komplexním posilováním kvality celé vzdělávací soustavy. V rámci této priority si Strategie klade za cíl podporovat zejména následující činnosti:
 - Zvýšit dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání a rané péče,
 - Omezovat vnější diferenciaci v základním vzdělávání a efektivně začleňovat žáky do hlavního vzdělávacího proudu,
 - Posilovat společné prvky v oborech středního vzdělání,
 - Udržet otevřený přístup k rozmanité nabídce terciárního vzdělání,
 - Vytvářet podmínky pro snazší přechod absolventů na trh práce,
 - Podporovat dostupnost a kvalitu dalšího vzdělávání,
 - Individualizovat nabídku poradenských služeb.
- podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad - je třeba modernizovat počáteční přípravu učitelů a zároveň významně přispět k soustavnému zlepšování jejich pedagogických dovedností a k dalšímu profesnímu rozvoji v průběhu kariéry. U této priority je Strategie zaměřená na:
 - Dokončení a zavedení kariérního systému pro učitele a zlepšení podmínek pro jejich práci,
 - Modernizaci počátečního vzdělávání učitelů a vstupního vzdělávání ředitelů,
 - Posílení dalšího vzdělávání a metodické podpory učitelů a ředitelů,
 - Posílení významu kvalitní výuky ve vysokoškolském vzdělávání,
 - Srozumitelnější popis cíle vzdělávání,
 - Modernizaci systému hodnocení na úrovni dítěte, žáka a studenta,
 - Modernizaci hodnocení na úrovni školy.
- odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém – prioritou reaguje na výraznou decentralizaci školského systému v minulých letech, která vedla ke zvýšení autonomie škol, ale zároveň také k velkému roztříštění řízení vzdělávacího systému. U této priority chce Strategie zejména:
 - Posilovat prvky strategického řízení ve vzdělávací politice,
 - Zlepšit informační a poznatkovou základnu a rozvíjet výzkum v oblasti vzdělávání,
 - Posílit hodnocení vzdělávacího systému a
 - Zlepšit komunikaci mezi aktéry ve vzdělávání včetně široké veřejnosti.

Za monitoring plnění Strategie nese zodpovědnost Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které bude její hodnocení provádět ve dvouletých intervalech.

3.3 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy představuje sjednocující nástroj pro formování vzdělávací soustavy, základní prvek pro komunikaci mezi centrem (MŠMT) a jednotlivými kraji, v němž jsou mimo jiné zakotveny záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky. Jedná se o implementační dokument Strategie vzdělávací politiky do roku 2020, jež vytváří rámec vzdělávací politiky v České republice. Strategie vzdělávací politiky do roku 2020 plní klíčovou roli při přípravě Dlouhodobého záměru 2019–2023, v níž jsou vytyčeny tři základní cíle, a to snižovat nerovnosti ve vzdělávání, podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad a odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém. S ohledem na přípravu nového klíčového strategického dokumentu v oblasti vzdělávacího systému ČR Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ je zcela nezbytné, aby jeho obsah zohlednil dílčí cíle a opatření Dlouhodobého záměru 2019–2023 a zároveň aby byla zajištěna plná synergie obou dokumentů a jednotlivých intervencí, a to i v kontextu tvorby navazujícího Dlouhodobého záměru na období 2023–2027, který již bude plně implementačním dokumentem nové Strategie 2030+. Tyto strategické dokumenty odráží především udržitelný rozvoj, který je charakterizován jako vyvážený ekonomických, sociálních a environmentálních aspektů tak, abychom dosáhli vyšší kvality života jednotlivce, inkluzivní a prosperující ekonomiky, bezpečné a spravedlivé společnosti, a to vše při zachování, či dokonce zlepšení životního prostředí pro další generace. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj se zaměřuje především na tyto cíle:

- 1) pochopení propojenosti a vzájemné souvislosti ekonomických, sociálních a environmentálních hledisek rozvoje na všech úrovních,
- 2) vnímání udržitelného rozvoje jako celostního a systémového přístupu, který směřuje k ekonomicky prosperující společnosti a respektuje sociální a environmentální souvislosti a limity,
- 3) rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) pro demokratické a svobodné rozhodování ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s právem a s principy udržitelného rozvoje.

Velmi klíčovou tendencí je komplexní propojování obsahu vzdělávání příštích generací se vzděláváním v oblasti digitálních technologií. Důraz musí být kladen i na rozvíjení dalších kompetencí dětí, žáků a studentů, a to primárně v oblastech čtenářské a matematické gramotnosti a rovněž na posilování finanční gramotnosti. Musí být taktéž posilovány důležité kompetence jako například vícejazyčnost, kreativita, hodnotová orientace žáků a společenských postojů, kterými jsou zejména vzdělávání pro demokracii a občanskou společnost, zaměření na mezigenerační dialog a pomoc potřebným. Nejedná se pouze o hodnoty a postoje, ale především jde o budování občanské gramotnosti. Klíčovým cílem je snižování nerovnosti ve vzdělávání. Základním předpokladem fungujícího vzdělávacího systému je umožnit každému jednotlivci maximálně rozvinout vlastní vzdělávací potenciál a zajistit dobrou dostupnost a prostupnost všech stupňů škol pro všechny společenské skupiny a zajistit tedy otevřený přístup ke vzdělávání. S tím souvisí i téma genderové rovnosti ve vzdělávání. Klíčovou roli v odstraňování generových stereotypů ve vzdělávání hraje zmíněný otevřený přístup ke vzdělávání spolu s kvalitním, genderově nestereotypním kariérovým

poradenstvím. V souladu s další z priorit Strategie 2020 zůstává naprosto zásadní otázkou vzdělávací politiky v ČR problematika financování, a to především ve vztahu k odměňování a celkovému zvýšení atraktivity pedagogického povolání. Stejně jako předcházející dokument Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR byl i tento připraven pro celý systém regionálního školství a určuje rámec dlouhodobých záměrů krajů, sjednocuje přístup státu a jednotlivých krajů zejména v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy a cílů vzdělávací politiky ČR. Průběžná realizace a podpora úkolů a cílů stanovených v Dlouhodobém záměru 2019–2023 bude finančně zabezpečena zejména v rámci přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu a celá řada opatření bude spolufinancována z prostředků ESIF.

Jako jeden ze závažných jevů posledních několika let lze označit nárůst rozdílů, či lépe disparit, v rámci vzdělávacího systému ČR, a to jak v souvislosti s diferenciací jednotlivých škol na dílčích stupních vzdělávání, tak především napříč jednotlivými regiony a kraji.

Klíčové strategické cíle ministerstva:

- 1) Více peněz za kvalitní práci pedagogů
- 2) Provést revizi kurikula a podpořit implementaci inovovaných RVP do škol
- 3) Zlepšení řízení škol a školských zařízení zefektivněním spolupráce centra a středního článku řízení (krajské úřady)

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy dále definuje jednotlivé cíle a následně navazující opatření v předškolním, základním, středním vzdělávání a vyšším odborným vzdělávání. Orientuje se také na jazykové vzdělávání, konzervatoře, základní umělecké školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školní kluby a střediska volného času, školská poradenská zařízení, střediska výchovné péče a ostatní školské služby. V rámci podpory procesů strategického řízení rozvoje školy a pedagogické vedení je klíčová mimo jiné realizace místního akčního plánu v území. V rámci místních akčních plánů lze podporovat strategické plánování vzdělávací politiky na bázi funkčního regionu.

(MŠMT, 2019b)

3.4 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 - 2020

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020 je implementačním nástrojem Strategie vzdělávání 2020. Představuje významný nástroj formování vzdělávací soustavy a je základem komunikace mezi centrem a kraji. Zakotvuje záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky vycházející ze Strategie 2020, určuje rámec dlouhodobých záměrů krajů a sjednocuje přístup státu a jednotlivých krajů zejména v oblasti nastavení parametrů vzdělávací soustavy. Trendy a cíle stanovené na národní úrovni krajské úřady rozpracovávají pro specifické podmínky a potřeby svého kraje, navrhují a zdůvodňují svá konkrétní řešení. Záměr je připraven pro celý systém regionálního školství České republiky. Vyhodnocování Dlouhodobého záměru bude probíhat v souladu se školským zákonem jednou za čtyři roky, a to vždy před přípravou nového dlouhodobého záměru. Finančně bude realizace aktivit zabezpečena z příslušných kapitol státního rozpočtu, případně též prostřednictvím fondů Evropské unie.

Záměr je rozdělen do třech hlavních kapitol, a sice:

1. Rozvoj společnosti a vzdělávání – zde jsou zhodnoceny základní charakteristiky ekonomického vývoje v mezinárodním i republikovém měřítku. Do těchto souvislostí je pak zasazen vývoj vzdělávání, a to opět na obou úrovních. Kapitola obsahuje také

odhad demografického vývoje do roku 2025, který bude mít vliv na budoucí vývoj počtu dětí, žáků a studentů v jednotlivých úrovních vzdělávacího systému.

2. Strategie rozvoje regionálního školství – kapitola vytyčuje hlavní cíle všech stupňů vzdělávací soustavy, kterých je potřeba do roku 2020 dosáhnout tak, aby byl zajištěn dostatečný rozvoj vzdělávání s ohledem na ekonomické, demografické a sociální podmínky ČR. Jednotlivá opatření Záměru přitom navazují na dlouhodobé cíle Strategie 2020 a blíže se specifikují. Po komplexním zhodnocení dosavadního vývoje vzdělávání v celé ČR i v jednotlivých krajích uvádí Záměr také konkrétní opatření na jednotlivých stupních vzdělávací soustavy, která mají být začleněna do Dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy jednotlivých krajů od roku 2016. V neposlední řadě se věnuje tato kapitola také změnám potřebným v oblasti hodnocení žáků, kdy stanoví nutnost zvýšeného využívání formativního hodnocení dětí, žáků a studentů. Důležitým cílem je také poskytnout zpětnou vazbu školám o výsledcích testování jejich žáků. Kapitola se věnuje také otázkám kariérního systému a odměňování pedagogů, kde konstatuje jasné stanovisko nedostatečné výše finančního ohodnocení pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství.
3. Financování regionálního školství – Záměr konstatuje, že v souladu se Strategií 2020 je záměrem MŠMT realizovat v letech 2017 až 2018 komplexní reformu systému financování vzdělávání ve školách tzv. regionálního školství. Zmíněny jsou zde také možnosti financování investičních i neinvestičních projektů z prostředků Evropské unie, zejména pak OP VVV a IROP.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 je tedy strategickým dokumentem v oblasti rozvoje českého školství, který stanovuje konkrétní cíle a současné též částečně způsoby jak těchto cílů dosáhnout. Je zaměřen jen na národní úroveň, ale také na úroveň krajskou, pro kterou stanovuje prvotní teze rozvoje regionálního školství.

3.6 Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020 vznikl díky širokému zastoupení nezávislých expertů, představitelů neziskového sektoru a profesních asociací a odráží aktuální stav zavádění inkluzivního vzdělávání v ČR směrem k opatřením pro následující dva roky. Dokument navazuje na APIV 2016 – 2018 a přináší vedle základních směrů intervencí i doporučení konkrétních kroků pro implementaci inkluzivního vzdělávání jakožto jedné z priorit státní vzdělávací politiky ČR. V analýze byly zpracovány jednotlivé oblasti, které popisují klady a nedostatky nastaveného systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v oblasti využívání podpůrných opatření, ekonomickou efektivitu a obsah i kvantitu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Na základě vyhodnocení Analýzy implementace inkluzivního vzdělávání MŠMT zpracovalo návrh opatření možných změn v inkluzivním vzdělávání v těchto oblastech:

- 1) snížení administrativní náročnosti – na základě analýzy zjednodušit administraci podpůrných opatření
- 2) zefektivnění využití finančních prostředků na podpůrná opatření
- 3) implementace rozumných principů a řízení inkluzivního
- 4) využití průběžných šetření ČŠI
- 5) sdílení asistenta pedagoga s cílem jeho profesionálního rozvoje a zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Obdobně jako APIV 2016 – 2018 je předkládaný dokument pojat jako krátkodobý plán, který

vedle souboru plánovaných projektů obsahuje také základní strategické směry a cíle, jichž má být v následujícím období dosaženo. Realizace aktivit bude reagovat i na regionální disparity – přístup k oblastem (kapacity škol, výsledky vzdělávání, personální zajištění).

Návrh hlavních prioritních opatření:

- 1) podpora a ověření role školního sociálního pedagoga
- 2) analýza vzdělávání v MŠ a ZŠ s vysokým zastoupením romských žáků a jejich podpora
- 3) vzdělávání pedagogických pracovníků
(MŠMT, 2019a)

3.5 Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018

Tento Akční plán inkluzivního vzdělávání na období let 2016-2018 při svém zpracování vychází z priorit stanovených v obou výše uvedených materiálech. Předkládaný akční plán má za cíl současně sloužit jako naplnění ex-ante podmínek pro Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále OP VVV). Cílem Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018 je připravit a podpořit všechny složky systému tak, aby od 1. září 2016 bylo možné začít realizovat změny, které přinesla novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Akční plán je rozdělen do tří základních částí, a to:

- A. Prioritní úkoly MŠMT v roce 2015
- B. Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém
- C. Ze školy do práce

V části A Prioritní úkoly MŠMT v roce 2015 obsahuje Akční plán tři prioritní úkoly:

- a. Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – podpora dětí s lehkým mentálním postižením bude nově zpracována do revidovaného RVP
- b. Prováděcí předpis k § 16 novely školského zákona – v roce 2015 připravovalo MŠMT prováděcí předpis k novele školského zákona, tak aby nabyly účinnosti oba materiály současně
- c. Diagnostické nástroje - již jsou zavedeny diagnostické nástroje a systém diagnostiky a evidence speciálních vzdělávacích potřeb pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, které slouží k identifikaci podpůrných opatření, které žák potřebuje, a dále metodické dokumenty pro práci s těmito nástroji

V části B Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém je rozdělen Akční plán do pěti strategických cest, které vedou k naplnění vize inkluzivního a kvalitního vzdělávacího systému. Strategické cesty přitom tvoří vzájemně propojený systém.

1. Strategická cesta Čím dříve, tím lépe - včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, kdy dítě nebo žák potřebuje zvýšenou podporu.
2. Strategická cesta inkluzivní vzdělávání je přínosem pro všechny - nedílnou součástí podpory inkluze je rozvoj potenciálu každého žáka. Pro rozvoj potenciálu každého žáka je nezbytná nejen odborná podpora, ale i pozitivní postoje žáka ke vzdělávání a dobré

klima ve třídách a školách.

3. Strategická cesta Vysoce kvalifikovaní odborníci - stěžejním předpokladem pro maximální rozvoj žáků je kvalitní výuka. Kvalita práce pedagogických pracovníků je považována za jeden z nejvýznamnějších aspektů ovlivňujících výsledky žáků a určujících tak kvalitu vzdělávacího systému jako celku. Podpora ze strany systému pedagogicko-psychologického poradenství je postavena na kvalitě odborníků, kteří pomoc a podporu poskytují.
4. Strategická cesta Podpůrné systémy a mechanismy financování - podpůrné systémy a mechanismy financování zahrnují všechny úrovně vzdělávání, a proto se dotýkají různých témat. Kapitola je proto rozdělena do dvou hlavních témat, a sice:
 - I. podpůrný systém (oblast poradenství) - v České republice poradenské služby ve vzdělávání zahrnují poradenství ve školách, ve školských poradenských zařízeních včetně kariérového poradenství, které zahrnuje volbu vzdělávací a profesní dráhy
 - II. finanční zajištění Akčního plánu inkluzivního vzdělávání - cílem navrhovaných aktivit je zabezpečení adekvátních finančních prostředků nezbytných pro realizaci navrhovaných legislativních opatření.
5. Strategická cesta Spolehlivá data - Existence zacílené a pravidelně evaluované datové politiky je nezbytným předpokladem kvalifikovaných rozhodnutí při tvorbě a vyhodnocení dopadů veřejných politik. Právě tvorba politik na základě prokazatelných dat, je tím nezbytným předpokladem pro dlouhodobý rozvoj systémů inkluzivního vzdělávání.

Cílem třetí části Akčního plánu nazvané Ze školy do práce je zajistit takové parametry vzdělávacího systému, které společně s opatřeními na podporu zaměstnanosti pomohou vládě ČR garantovat, že každý mladý člověk do 25 let dostane kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy nebo stáže, a to do 4 měsíců poté, co se stal nezaměstnaným, ukončil formální vzdělávání anebo odešel ze systému formálního vzdělávání. Kapitola je dále rozdělena na pět dílčích cílů, a to:

- i. Monitoring trhu práce, rozvoj informačního systému o vzdělávání a trhu práce a realizace kariérového poradenství
- ii. Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů
- iii. Kompenzace předčasných odchodů ze vzdělávání, špatné volby vzdělávacího oboru nebo dráhy a podpora průchodnosti vzdělávací soustavou
- iv. Podpora a rozvoj škol jako center celoživotního učení
- v. Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu ze školy do zaměstnání

Součástí Akčního plánu inkluzivního vzdělávání jsou také přílohy zahrnující mimo jiné např. seznam dotačních a rozvojových programů, tzv. individuálních projektů ostatních (šablony) a výběr z plánu výzev na podporu inkluzivního vzdělávání.

3.7 Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Tento dokument rozpracovává priority Strategie vzdělávání politiky ČR do roku 2020 pro digitální prostředí. Digitálním vzděláváním se rozumí takové vzdělávání, které reaguje na změny ve společnosti související s rozvojem digitálních technologií a jejich využíváním v různých oblastech lidské společnosti. Zahrnuje jak vzdělávání, které účinně využívá digitální technologie na podporu výuky a učení, tak vzdělávání, které rozvíjí digitální gramotnost žáků a připravuje je na uplatnění ve společnosti a na trhu práce, kde požadavky na znalosti a dovednosti v segmentu informačních technologií stále rostou.

Dokument stanovuje vizi digitálního vzdělávání: *„Vzdělávací systém bude zajišťovat výbavu každého jedince bez rozdílu takovými kompetencemi, které mu umožní se uplatnit v informační společnosti a využívat nabídky otevřeného vzdělávání v průběhu celého života.“*

Prioritní cíle:

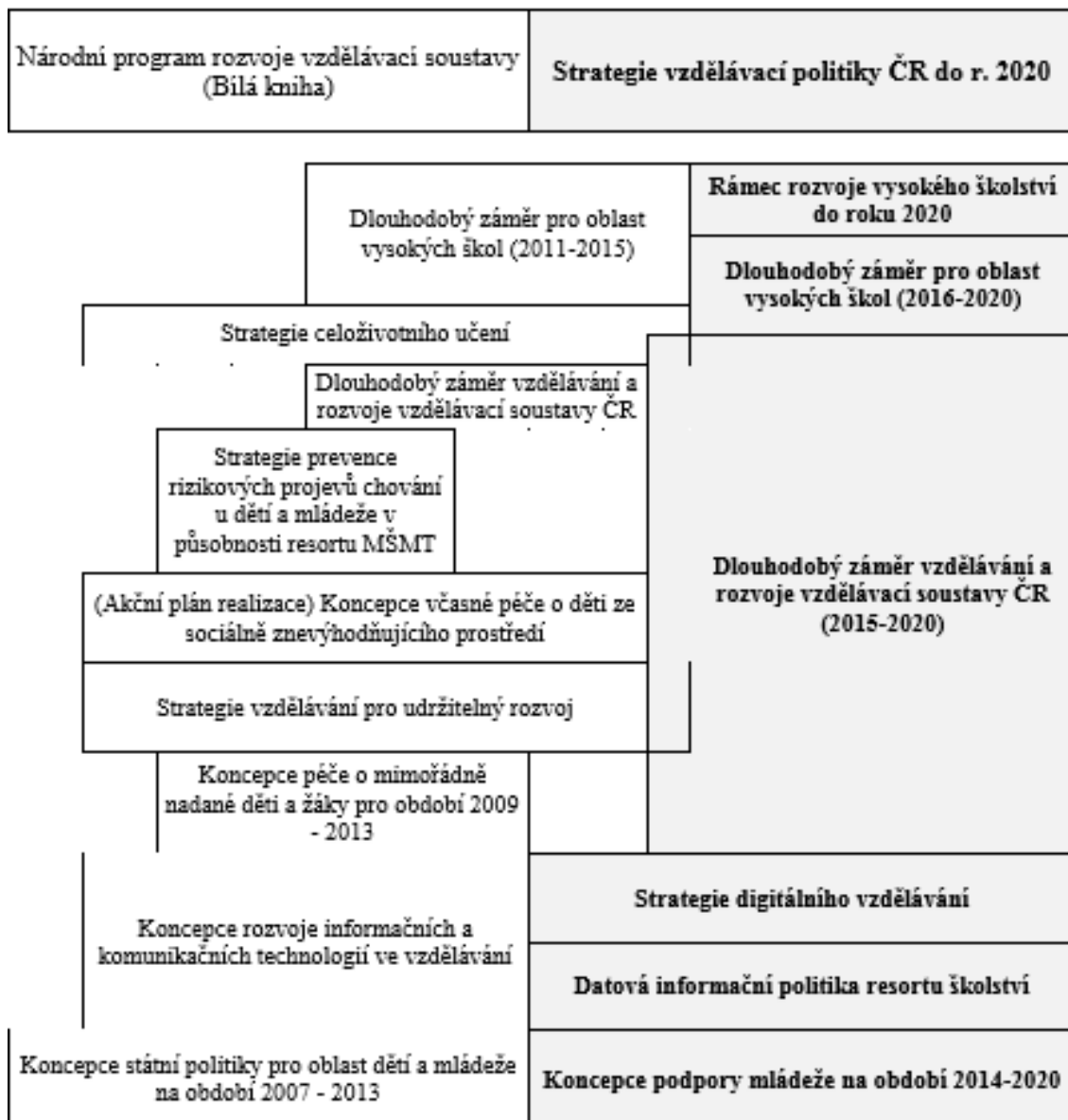
- 1) otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií
- 2) zlepšit kompetenci žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi
- 3) rozvíjet inženýrské myšlení žáků

(MŠMT, 2019e)

3.8 Návaznost mezi strategickými dokumenty v oblasti vzdělávání na národní úrovni

2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020

3.9 Srovnání a konkretizace opatření Strategie 2020 a Dlouhodobého záměru ČR

Opatření Strategie 2020	Opatření Dlouhodobého záměru CR 20
Předškolní vzdělávání	
A.1 zavést poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný	A.1.1 Přípravit návrh legislativní úpravy k zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a v rámci legislativního řešení zajistit a) přijetí dítěte do posledního ročníku před nástupem do základní školy v rámci spádového obvodu, případně jeho přijetí v jiném zařízení, které je zařazeno v rejstříku škol a školských zařízení, b) zřizování přípravné třídy základní školy jako alternativní způsob předškolní přípravy určené např. pro děti s odkladem povinné školní docházky.
A.2 systematickým posilováním sítě mateřských škol a jejich kapacit vytvářet podmínky pro to, aby každé dítě, jehož zákonní zástupci o to požádají, mohlo být přijato do předškolního vzdělávání	A.2.1 Navýšit v místech potřeby kapacity mateřských škol s podporou obcí a MŠMT prostřednictvím: a) fondu MŠMT (a MF) na podporu kapacit MŠ a ZŠ, b) z rozpočtu ERDF v rámci Integrovaného regionálního operačního programu. A.2.2 Zvýšit zodpovědnost a zainteresovanost obcí při zvyšování kapacity mateřských škol v lokalitách, kde došlo ke koncentraci mladých rodin s dětmi. A.2.3 Podporovat vznik mateřských škol určených ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele.
A.3 posilovat spolupráci mezi rodinou a školním prostředím	A.3.1 V rámci výzev OP VVV rozvíjet formy spoluúčasti rodičů na činnosti školy, zapojování do společných aktivit, možnost podílet se na plánování programu mateřské školy.
A.4 cíleně zvyšovat účast na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením	A.4.1 Ve spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a dalšími odborníky v této oblasti motivovat rodiny ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením k účasti jejich dětí v mateřské škole, popř. v jiném zařízení pro děti předškolního věku. A.4.2 Současně se zavedením povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání zahájit diskuzi se zástupci MPSV, OSPOD a dalšími odborníky v této oblasti o možnosti (v případě neúspěchu jiných stimulů) odebrání sociálních dávek pro rodiny, jejichž děti se neúčastní předškolního vzdělávání. A.4.3 Začlenit problematiku vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do programů připravujících pedagogy působící v předškolním vzdělávání. A.4.4 Systematicky rozvíjet kompetence pedagogů mateřských škol pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.
A.5 zahájit diskuzi o obsahu vzdělávání učitelů mateřských škol a možném požadavku na jejich vyšší kvalifikaci	A.5.1 Přípravit analytický podklad pro diskuzi o potřebě vyšší kvalifikace učitelů mateřských škol a projednat možnost zvýšení kvalifikace učitelů v mateřských školách s Asociací předškolní výchovy, Asociací

	středních pedagogických škol, dalšími profesními organizacemi a dalšími odborníky v oblasti předškolního vzdělávání. A.5.2 Zahájit diskuzi o úrovni kvalifikačních předpokladů pro výkon učitele mateřské školy.
A.6 s využitím nástrojů a metod pedagogického výzkumu vyhodnotit praktické zkušenosti s kurikulární reformou v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání	A.6.1 Zhodnotit dosavadní zkušenosti s uplatňováním rámcových a školních vzdělávacích programů. A.6.2 Navrhnout úpravy v souladu s plánovaným zastřešujícím kurikulárním dokumentem (typu Národní program vzdělávání). A.6.3 Zhodnotit dosavadní účinnost dvoustupňového kurikula a zjednodušit mechanismus provádění úprav v ŠVP při změnách RVP. A.6.4 Podpořit manuální zručnost a prvky polytechnické výchovy ve vzdělávání v mateřských školách (např. technické hračky a stavebnice, metodické doporučení vč. příkladů dobré praxe)
A.7 ve spolupráci s ostatními věcně příslušnými resorty navrhnout systémové řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let; alternativní formy péče o děti ve věku do zahájení povinné školní docházky, které nemají silné výchovné a vzdělávací poslání (např. dětská skupina), podporovat jen jako dočasnou alternativu do doby dostatečného navýšení kapacit mateřských škol, popř. jiných vzdělávacích institucí	A.7.1 Zahájit diskuzi se zástupci MZd, MPSV týkající se výchovy a péče dětí do 3 let. A.7.2 MŠMT bude spolupracovat s MPSV při zajištění možnosti přístupu dětí mladších 3 let do zařízení pro děti předškolního věku.
Zlepšení podmínek základního vzdělávání	
B.1 v návaznosti na demografické trendy vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol	B.1.1 Navýšit v místech potřeby kapacity základních škol s podporou obcí a MŠMT prostřednictvím: a) fondu MŠMT (a MF) na podporu kapacit MŠ a ZŠ, b) z rozpočtu ERDF v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.
B.2 včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky (na bázi spolupráce mezi rodiči, předškolními pedagogy a poradenskými institucemi, zdravotníky a orgány sociálně-právní ochrany dětí, případně poskytovateli služeb sociální prevence) eliminovat odklady školní docházky, resp. je povolovat pouze ve výjimečných případech a provázet je se systémem přípravných tříd	B.2.1 Při odkladech povinné školní docházky snižovat mezikrajové rozdíly v posuzování školní zralosti: a) využíváním jednotné diagnostiky dítěte v období předškolního věku, b) lepší spoluprací MŠ a ZŠ s rodiči, resp. orgány sociálně právní ochrany dětí s rodiči, c) poskytnutím možnosti vzdělávání v přípravných třídách základních škol všem dětem, nejen pouze dětem se sociálním znevýhodněním. B.2.2 Zvyšování kvality pedagogické práce na 1. stupni zejména s ohledem na zlepšování výsledků žáků s potřebou podpůrných opatření se zvláštním zřetelem na podporu romských žáků.
B.3 provést komplexní revizi mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest mezi předškolním vzděláváním, prvním a druhým stupněm základního vzdělávání, jakými jsou zejména diagnostické nástroje (a přijímací řízení v případě víceletých gymnázií) s cílem eliminovat nedůvodně vysokou míru vyčleňování dětí mimo hlavní vzdělávací proud vyrovnávat podmínky v přístupu k mimo- školním vzdělávacím příležitostem, zdrojům a službám a specificky se přitom zaměřit na lokality a skupiny ohrožené sociálním, kulturním nebo jazykovým vyloučením	B.3.1 Nenavyšovat podíl žáků na nižším stupni víceletých gymnázií. B.3.2 Nastavit jednotná pravidla pro diagnostickou a intervenční práci ve školských poradenských zařízeních tak, aby nedocházelo k neoprávněnému vyčleňování dětí a žáků mimo hlavní vzdělávací proud. B.3.3 Využívat revizní pracoviště NÚV za účelem řešení sporných závěrů z vyšetření ve školských poradenských zařízeních a k případným problémům zařazování žáků do procesu integrace.

B.4 specificky zlepšovat kvalitu vzdělávání na druhém stupni základní školy jako hlavního vzdělávacího proudu	B.4.1 Zlepšit přípravu v programech fakult připravujících učitele základních škol, např. a) zvýšit nároky na pregraduální přípravu učitelů podle profesního standardu učitele a současně zvýšit podíl pedagogické praxe, b) zvýšit motivaci pedagogů ve školách k pravidelnému vedení pedagogických praxí studentů (např. promítnutím do připravovaného kariérního řádu), c) zvýšit připravenost pedagogů na práci s heterogenní skupinou a klimatem třídy a školy. B.4.2 V rámci OP VVV při rozvoji gramotností, kompetencí, manuální zručnosti a technického vzdělávání využívat finanční prostředky i na potřebné vybavení. B.4.3 Zvyšovat kompetence pedagogů, zejména na 2. stupni ZŠ, které povedou k lepším vzdělávacím výsledkům žáků včetně schopnosti vyhodnocovat kvalitu výuky, dále ji rozvíjet a poskytovat zpětnou vazbu žákům i jejich rodičům, s akcentem na čtenářskou, matematickou a přírodovědnou gramotnost (v rámci OP VVV). B.4.4 Zvýšit efektivitu dalšího vzdělávání učitelů ZŠ v kurzech a jiných dlouhodobých formách podpory zaměřených na inovace ve vzdělávacích programech, především v oblasti výuky matematiky a cizích jazyků, pedagogické dovedností, zlepšení oborových didaktik, implementaci průřezových témat do výuky, lepšího ovládnutí nových technologií ve výuce, řešení výchovných problémů, apod. Upravit obsah vzdělávání pro ředitele škol a školských zařízení a pro vedoucí pedagogické pracovníky tak, aby odpovídalo současným požadavkům kladených na management škol a školských zařízení. B.4.5 Zlepšit materiální, finanční aj. podmínky pro činnost 2. stupně ZŠ. B.4.6 Zlepšovat vybavení a zvyšovat kvalitu vzdělávání na 1. stupni ZŠ jako základního předpokladu pro úspěšné vzdělávání žáků na 2. stupni ZŠ. B.4.7 Podporovat spolupráci ZŠ se SŠ a zaměstnavateli při realizaci praktické výuky ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
B.5 s využitím nástrojů a metod pedagogického výzkumu vyhodnotit praktické zkušenosti s kurikulární reformou v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání	B.5.1 Zhodnotit dosavadní zkušenosti s uplatňováním rámcových a školních vzdělávacích programů. B.5.2 Navrhnout úpravy v souladu s plánovaným zastřešujícím kurikulárním dokumentem (typu Národní program vzdělávání). B.5.3 Zhodnotit dosavadní účinnost dvoustupňového kurikula a zjednodušit mechanismus provádění úprav v ŠVP při změnách RVP.
B.6 jasněji vymezit očekávané cíle vzdělávání jako referenční body srozumitelné pro učitele, žáky a studenty, rodiče, zaměstnavatele i veřejnost	B.6.1 Provést obsahové úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) tak, aby a) zdůrazňovaly očekávané výstupy v rozhodujících složkách vzdělávání, b) směřovaly ke zřetelnějšímu vymezení cílů (např. ve formě standardů) v RVP ZV,

	c) podpořily matematické, jazykové, polytechnické (včetně manuální zručnosti), občanské a ICT vzdělávání, d) zahrnovaly popisy očekávaných úrovní znalostí, dovedností a postojů vytvářejících předpoklady pro aktivní občanství a udržitelný rozvoj.
B.7 vytvořit mechanismus pro shromažďování všech podnětů k úpravě kurikulárních dokumentů a stabilní odbornou platformu pro jejich vyhodnocování	B.7.1 Zhodnotit dosavadní stav monitorování kurikulární reformy ve školách a zprávách zabývajících se hodnocením. B.7.2 Dokončit návrh obsahového a organizačního zajištění revizí RVP. B.7.3 Vytvořit Radu pro revizi RVP ZV, která se bude podílet na koncipování, sledování a hodnocení vzdělávání.
B.8 rozvíjet a účinně do vzdělávacího procesu zapojovat aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu	B.8.1 Připravit podklady pro návrh systémových opatření, která by přispěla ke zlepšení zdravého životního stylu dětí a mladých lidí. B.8.2 Více propojovat obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví s praktickým naplňováním zdravého životního stylu v prostředí školy i mimo školu (např. hodina pohybu navíc).
B.9 podporovat propojování školního a mimoškolního vzdělávání	B.9.1 Podporovat spolupráci škol a školských zařízení pro zájmové vzdělávání a dalších mimoškolních organizací při výuce a rozvoji nadání včetně nabídky vzdělávacích služeb školám, programů, soutěží a stimulujících mimoškolních aktivit (odborná soustředění, přípravné kursy, on-line vzdělávání, zájmová činnost aj.). Zvyšovat přístupnost zájmového a neformálního vzdělávání žákům s potřebou podpůrných opatření. B.9.2 Podporovat spolupráci škol a dalších organizací při rozvoji a začleňování dětí ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání v mimoškolních aktivitách.
Střední vzdělávání	
C.1. nenavýšovat počet oborů středního vzdělávání a efektivněji jejich strukturu provázat s potřebami trhu práce a provést důkladnou reformu oborů navazujících na obory středního vzdělání bez maturitní zkoušky v zájmu zvýšení jejich kvality a efektivity	C.1.1 Využívat systém predikcí potřeb regionálního trhu práce vybudovaný MPSV a úpravou školského zákona vytvořit možnost zřizovatelů středních škol využívat predikcí jako jedno z kritérií při úpravě počtu otevíraných tříd prvních ročníků oborů středního odborného vzdělávání. C.1.2 Připravit ve spolupráci se zástupci resortů a zaměstnavatelů analýzu a vyhodnocení struktury oborové soustavy ve středním vzdělávání. C.1.3 Při vyhodnocení efektivity oborové struktury se zaměřit specificky na obory vzdělání nástavbového studia a na kvalitu poskytovaného vzdělání v některých formách vzdělávání – kombinovaném, dálkovém, popř. večerním studiu a na efektivitu ukončování těchto oborů podle § 113 ŠZ. C.1.4 V novém systému financování regionálního školství podpořit výuku v těch oborech středního vzdělání, u jejichž absolventů je předpoklad dlouhodobého uplatnění na trhu práce a které vyžaduje předpokládaná budoucí struktura zaměstnanosti.
C.2	C.2.1 Nastavit systém cyklických revizí RVP.

posilovat společný základ v oborech středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou, zaměřený především na rozvoj základních znalostí, dovedností, schopností a postojů, a to v zájmu dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů na pracovním trhu a vyšší úspěšnosti v dalším studiu i v osobním životě	C.2.2 Inovovat RVP v návaznosti na předpokládané budoucí požadavky trhu práce formulované prostřednictvím NSK, a to s cílem současné i dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů. C.2.3 Při revizi RVP posílit společný obecně odborný základ učiva v oblastech přenositelných kompetencí uplatnitelných zejména na trhu práce; všeobecný základ posilovat změnou jeho obsahu a relevance, nikoliv změnou rozsahu. C.2.4 Zavést některá opatření navrhovaná studií nového modelu odborného vzdělávání POSPOLU, podporující přístupnost odborného vzdělávání.
C.3 podpořit další profesní růst absolventů oborů středního vzdělávání bez maturitní zkoušky zavedením mistrovské zkoušky, kterou by mohli skládat absolventi těchto oborů nejdříve 3– 5 let po absolutoriu a jejíž úspěšné složení by umožňovalo vstup do terciárního vzdělávání	C.3.1 Připravit ve spolupráci s příslušnými resorty a zástupci zaměstnavatelů postup zavedení mistrovských zkoušek v oborech vzdělání s výučním listem do praxe (podrobněji viz L.5).
C.4 modernizovat systém odborného středního vzdělávání tak, aby směřovalo k intenzivnějšímu a efektivnějšímu rozvoji přenositelných znalostí, dovedností a schopností, ale zároveň aby v závěrečných fázích studia zahrnovalo větší podíl praktické výuky v zájmu dostatečného osvojení profesních dovedností	C.4.1 Zhodnotit strukturu RVP a obsah učiva inovovat v oblasti středního vzdělávání, zejména v oborech technického a přírodovědného zaměření s ohledem na technický pokrok a požadavky trhu práce a inovovat ty oblasti, které nejsou v souladu s pracovní realitou. C.4.2 Při revizi RVP se mj. zaměřit na návaznost výuky cizích jazyků mezi základním a středním vzděláváním. C.4.3 Posílit výuku cizích jazyků zejména v oborech odborného vzdělání; zavést výuku druhého cizího jazyka. C.4.4 Přehodnotit rozsah (a organizaci) odborné praxe u maturitních oborů a odborného výcviku u nematuritních oborů odborného vzdělávání a případně jej navýšit. Současně umožnit školám rozdělit tyto hodiny v rámci jednotlivých ročníků nerovnoměrně (např. navýšovat rozsah odborného výcviku u vyšších ročníků).
C.5 s využitím nástrojů a metod pedagogického výzkumu vyhodnotit praktické zkušenosti s kurikulární reformou v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání	C.5.1 Zhodnotit dosavadní účinnost dvoustupňového kurikula a navrhnout zjednodušení mechanismu provádění úprav v ŠVP při změnách RVP.
C.6 vytvořit mechanismus pro shromažďování všech podnětů k úpravě kurikulárních dokumentů a stabilní odbornou platformu pro jejich vyhodnocování	C.6.1 Zhodnotit dosavadní stav monitorování kurikulární reformy ve školách a zprávách zabývajících se hodnocením. C.6.2 Dokončit návrh obsahového a organizačního zajištění revizí RVP. C.6.3 Vytvořit Radu pro revizi RVP, která se bude podílet na koncipování, sledování a hodnocení vzdělávání.
C.7 jasněji vymezit očekávané cíle vzdělávání jako referenční body srozumitelné pro učitele, žáky a studenty, rodiče, zaměstnavatele i veřejnost	C.7.1 Provést obsahové úpravy rámcových vzdělávacích programů (RVP) v středním vzdělávání tak, aby a) zdůrazňovaly očekávané výstupy v rozhodujících složkách vzdělávání, b) směřovaly ke zřetelnějšímu vymezení cílů (např. ve formě standardů) v jednotlivých RVP,

	c) podpořily matematické, jazykové, ICT a polytechnické vzdělávání (včetně výuky k manuální zručnosti), d) zahrnovaly popisy očekávaných úrovní znalostí, dovedností a postojů vytvářejících předpoklady pro udržitelný rozvoj, e) podpořily občanské vzdělávání založené na demokratických principech, výchově k uvědomělému občanství, podílení se na veřejných záležitostech a respektování lidských práv. C.7.2 Vytvořit prostředí digitálního komentovaného RVP, které umožní vhodnými komentáři a konkretizací zlepšit srozumitelnost RVP; využít integrovaný systém inspekční činnosti pro sběr, záznam a vyhodnocování dat (InspIS ŠVP).
C.8 zohlednit popisy profesních kvalifikací obsažené v Národní soustavě kvalifikací při aktualizaci rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné vzdělávání	C.8.1 Navrhnout a ověřit možnosti využití profesních kvalifikací při revizích rámcových vzdělávacích programů pro střední odborné vzdělávání. C.8.2 Soustavu oborů vzdělání, inovace RVP, jejich cyklické revize a tvorbu ŠVP systémově navázat na budoucí požadavky trhu práce formulované zaměstnavateli (např. prostřednictvím NSK).
C.9 podporovat systémové využívání stáží ve firmách jako efektivního nástroje podpory zaměstnatelnosti	C.9.1 Praktické vyučování v oborech odborného vzdělávání zajišťovat v rámci možností v příslušných regionech na pracovištích zaměstnavatelů a dalších zařízeních (např. Centra odborného vzdělávání v zemědělství). C.9.2 Podporovat využití nástrojů pro zajištění kvality odborného vzdělávání v reálném pracovním prostředí (např. daňové úlevy pro firmy spolupracující se školami).
C.10 podporovat rozvoj sociálního partnerství škol a zaměstnavatelů s cílem usnadnit přechod absolventů škol do praxe	C.10.1 Podporovat a od ředitelů škol vyžadovat další prohlubování spolupráce škol, zaměstnavatelů a poboček Úřadu práce s cílem dalšího zkvalitnění úrovně odborného vzdělávání, což přispěje ke snadnějšímu uplatnění na trhu práce.
Přijímací řízení do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou	
C.11 provést komplexní revizi mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest mezi předškolním vzděláváním, prvním a druhým stupněm základního vzdělávání, jakými jsou zejména diagnostické nástroje (a přijímací řízení v případě víceletých gymnázií) s cílem eliminovat nedůvodně vysokou míru vyčleňování dětí mimo hlavní vzdělávací proud	C.11.1 Zavedení povinné přijímací zkoušky pro přijímání žáků do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou. C.11.2 Na základě vyhodnocení pilotního ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou postupně zavést přijímací zkoušku připravenou CZVV v oborech vzdělání kategorie K, M a L0 ve školách všech zřizovatelů v denní formě vzdělávání ve všech kolech přijímacího řízení jako jedno z kritérií pro přijetí, s výjimkou oborů vzdělání, kde je součástí přijímacího řízení talentová zkouška. C.11.3 Postupně zavést elektronické testování žáků a připravit pro jeho zavedení odpovídající právní úpravu. C.11.4 Legislativně upravit přijímací řízení pro maturitní obory s využitím povinných přijímacích zkoušek (školský zákon a vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách) a prováděcím předpisem stanovit minimální požadavky na přijímací zkoušky).
Reforma maturitní zkoušky	

C.12 do společné části maturitní zkoušky povinně zařadit matematiku, a to od roku 2019, v návaznosti na systémové změny ve výuce tohoto předmětu v základním a středním vzdělávání	C12.1 Provést reformu maturitní zkoušky, jejímž cílem je zařazení třetí povinné zkoušky společné části MZ z matematiky ve většině oborů vzdělání od roku 2018/19 v návaznosti na systémové změny ve výuce tohoto předmětu v základním a středním vzdělávání; ve společné části maturitní zkoušky (povinné předměty) ověřovat vědomosti a dovednosti ze tří povinných předmětů: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Matematika (s výjimkou oborů vzdělání, kde RVP neobsahuje dostatečný počet vyučovacích hodin matematiky). C.12.2 Vyhodnotit výsledky pokusného ověřování výběrové zkoušky MATEMATIKA+ a na základě vyhodnocení případně upravit katalog požadavků zkoušek společné části MZ pro kuchařský předmět Matematika rozšiřující. C.12.3 Zařadit zkoušku: a) Matematika rozšiřující do nabídky nepovinných zkoušek společné části maturitní zkoušky, b) Cizí jazyk rozšiřující do nabídky nepovinných zkoušek společné části maturitní zkoušky.
C.13 koncipovat úpravu stávajícího modelu maturitní zkoušky tak, aby umožňoval lépe postihnout specifika jednotlivých typů vzdělávacích programů s maturitní zkouškou, a zahájit přechod na elektronizaci společné části maturitní zkoušky	C.13.1 Zavést plošnou realizaci maturitní zkoušky elektronickou formou a) pilotně ověřit možnosti zavedení počítačem podporovaného testování (CBT) v rámci MZ na vybraném vzorku škol a vytvořit standard pro certifikaci škol, b) vybrat a certifikovat školy, splňující technologické a personální požadavky (standard) pro aplikovatelnost metody CBT, na kterých bude realizovaná MZ metodou CBT, c) realizovat pokusné ověřování MZ metodou CBT na certifikovaných školách, d) postupně rozšiřovat CBT na všechny školy ve vazbě na jejich připravenost k certifikaci. C.13.2 V oborech vzdělání, které nebudou mít ve společné části maturitní zkoušky povinnou zkoušku z matematiky, upravit počet povinných zkoušek profilové části na tři. V oborech vzdělání, které budou mít ve společné části povinnou zkoušku z matematiky, upravit RVP v souladu s požadavky na tuto zkoušku.
Nová závěrečná zkouška v oborech vzdělání s výučním listem	
C.14	C.14.1 V návaznosti na novelu školského zákona zajistit bezproblémový provoz systému jednotných zadání závěrečných zkoušek a zabezpečit jednotná zadání závěrečných zkoušek pro všechny obory vzdělání kategorie H a E. C.14.2 Průběžně inovovat databázi témat (každoročně budou inovována témata pro cca 40 oborů vzdělání, aby odpovídala novým trendům, příp. budou vytvořena nová témata). C.14.3 Formou e-learningu poskytovat vzdělávání tvůrců nových témat jednotného zadání, nabízet autorům individuální konzultace. C.14.4 Poskytovat metodickou podporu školám při využívání jednotných zadání, a to formou e-learningu, konzultací a helpline. C.14.5

	S využitím inovovaného internetového systému zavést možnost skládání písemných zkoušek elektronicky, zároveň dále ponechat možnost skládání písemných zkoušek tradiční formou – metodou tužka+papír. C.14.6 Dokončit úpravy internetového informačního systému tak, aby žáci od školního roku 2016/17 mohli skládat písemné zkoušky elektronicky; využít zkušenosti z pilotního ověřování elektronické zkoušky ve vybraných oborech. C.14.7 Dokončit tvorbu databanky úkolů a tematických oblastí písemné zkoušky tak, aby je bylo možné využít při elektronické formě zkoušky. C.14.8 Umožnit generování zadání písemné zkoušky individuálně pro každého žáka.
Vyšší odborné vzdělávání	
D.1 vzdělávací programy vyšších odborných škol zachovat široce dostupné	D.1.1 Projednat alternativy dalšího vývoje VOV ve školském systému se zástupci akademické obce. Připravit konsenzuální návrh koncepce nového systémového zakotvení VOV a v tomto směru upravit odpovídající právní předpisy. D.1.2 Inovovat pravidla pro posuzování žádostí v Akreditační komisi VOV; v oblastech navazujících na mistrovskou zkoušku při akreditaci volit odpovídající zaměření. D.1.3 Umožnit prostup do profesně orientovaného terciárního vzdělávání osobám s mistrovskou zkouškou. Viz L.5. D.1.4 Propojit činnost Akreditační komise s řízením o zápis akreditovaného oboru vzdělání do školského rejstříku.
D.2 podporovat vysoké a vyšší odborné školy v modernizaci metod hodnocení studentů tak, aby byly v souladu s cíli a metodami vzdělávání	D.2.1 Zavést modulový systém výuky na vyšších odborných školách; v jeho rámci umožnit kreditní systém hodnocení studentů.

3.10 Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020

Nadaní a mimořádně nadaní jedinci tvoří specifickou a zároveň poměrně různorodou skupinu. Jejich vzdělávací potřeby se v různé míře a různým způsobem odlišují od vzdělávacích potřeb běžných dětí a žáků. Pro naplnění vzdělávacích potřeb a potenciálu každého jednotlivce je nezbytné vytvořit ucelený soubor podmínek, které jsou vzájemně synergicky propojeny a působí dlouhodobě. Proto je důležité, kromě individuální práce s každým nadaným dítětem a žákem, rozvíjet systém podpory nadání a péče o nadané na strategické a koncepční úrovni. Na rozdíl od některých jiných evropských států nemá Česká republika zpracovanou národní strategii péče o nadané. Potřeba systémového řešení problematiky vedla MŠMT ke schválení Koncepce. V současné době je péče nadaným dětem, žákům a studentům poskytována především v rámci formálního vzdělávání na školách, služeb školských poradenských zařízení, zájmového vzdělávání a aktivit různých subjektů cíleně zaměřených na nadané. Málo rozvinutá se jeví oblast péče o nadané se zdravotním postižením a chybí rovněž dostatek prostoru a příležitostí pro soustavnou práci s nadanými. Ve školách a školní výuce se naráží na řadu zásadních potíží a samotné mimoškolní aktivity tento problém vyřešit nemohou. Možnosti vzdělávání a podpory nadaných jsou vymezeny v právních předpisech resortu

školství, nejsou však zahrnuty v normativním systému financování, což vede k výrazným rozdílům v oblasti finančního zajištění vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků mezi jednotlivými kraji. Dále tato Koncepce uvádí, že zlepšování stávajícího systému péče o nadané brání zejména nedostatečná propojenost jednotlivých aktivit v oblasti péče o nadané, malá informovanost veřejnosti i pedagogů o specifických problémech mimořádně nadaných dětí a žáků, nejistota ohledně možností podpůrných opatření pro nadané a způsobu jejich financování na úrovni školy, nedostatečná příprava na vzdělávání nadaných žáků v rámci negraduálního studia učitelství, malý zájem pedagogů o tuto oblast DVPP a mnohdy též nedostatečná provázanost jednotlivých programů DVPP z oblasti nadání, rozdílný přístup jednotlivých krajů k oblasti podpory nadaných a často také značná proměnlivost dlouhodobých záměrů.

Koncepce řeší způsoby, jimiž je možné přispívat k rozvoji talentu dětí a mládeže, a to především třemi opatřeními:

- 1) podporovat vytváření podmínek pro rozvoj talentu dětí a mládeže v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání
- 2) podporovat dlouhodobou a systematickou práci s talentovanými dětmi a mládeží
- 3) podporovat nabídku akcí, které podněcují využívání kreativního a inovativního potenciálu dětí a mládeže

Dále jsou v Koncepci uvedeny hlavní úkoly a cíle v oblastech: 1) obsah identifikace, rozvoje a uplatnění nadání, 2) oblast odborných kompetencí a vzájemné spolupráce aktérů podílejících se na rozvoji nadání a na péči o nadané, 3) oblast právních předpisů vztahujících se k podpoře rozvoje nadání a péči o nadané, 4) oblast zveřejňování relevantních informací, mezinárodní spolupráce a realizace výzkumů týkajících se rozvoje nadání a péči o nadané, 5) oblast monitorování a evaluace a 6) oblast koordinace.

(MŠMT, 2019g)

Ve svém souhrnu klíčové strategické dokumenty deklarují, že Česká republika směřuje ke vzdělávacímu systému, který stimuluje maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech žáků včetně rozvoje jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku, přičemž tato podpora je dlouhodobá a systematická, zahrnuje oblasti formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

4 Strategie škol a organizací působících v neformálním a zájmovém vzdělávání

Na nejnižší úrovni vznikají „strategie“ neboli programy ve školách a v organizacích působících v neformálním a zájmovém vzdělávání. Rámcové vzdělávací programy (RVP) tvoří obecně závazný rámec pro tvorbu školních vzdělávacích programů všech oborů vzdělávání v předškolním, základním, základním uměleckém, jazykovém a středním vzdělávání. RVP stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, a to všeobecného a odborného podle zaměření daného oboru vzdělávání, jeho organizační uspořádání, profesní profil, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP). Dále RVP stanoví podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nezbytné materiální, personální a organizační podmínky včetně podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví. Rámcové vzdělávací programy vydává ministerstvo po projednání s příslušnými ministerstvy. Na základě RVP a pravidel v nich stanovených si jednotlivé školy vytvářejí své realizační programové dokumenty – školní vzdělávací programy. Školní vzdělávací program, pro nějž je vydán RVP, musí být v souladu s tímto RVP. Obsah vzdělávání může být ve školním vzdělávacím programu uspořádán do předmětů nebo jiných ucelených částí učiva. ŠVP, pro nějž není vydán RVP, stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, popis materiálních personálních a ekonomických podmínek včetně podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví. ŠVP vydává ředitel školy nebo školského zařízení a dále je zveřejněn na přístupném místě ve škole (NÚV, 2019).

Jedním z významných aktérů ve vzdělávání je školské zařízení Maják – středisko volného času Vyškov, příspěvková organizace, které své aktivity směřuje k účelnému naplnění volného času dětí a mládeže, případně i dalších dospělých zájemců. V rámci různých programů umožňují dětem a mládeži získat další vědomosti a dovednosti (soubor kompetencí) mimo školní výuku a vedou účastníky zájmového vzdělávání k seberealizaci, k sebepoznání a rozvíjení nadání a talentu. Vize, cíle, obsah a formu zájmového vzdělávání jsou uvedeny ve Školním vzdělávacím programu 2019–2021 (MAJÁK SVČ Vyškov, 2019).

Zdroje

DSO Hanácký venkov. *Strategie dobrovolného svazku obcí DSO Hanácký venkov 2014–2020* [online]. ©2020 [cit. 18.7.2019]. Dostupné z: <http://dso.hanackyvenkov.cz/file.php?nid=14874&oid=5252183>

JMK. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020–2024* [online] [cit. 19.7.2019] a). Dostupné z: [file:///C:/Users/PC/Downloads/DZ+2020-24 verze 1.0%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/DZ+2020-24%20verze%201.0%20(1).pdf)

JMK. *Strategické dokumenty. Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018–2021* [online] [cit. 19.7.2019] a). Dostupné z: <file:///C:/Users/PC/Downloads/PRJMK+2018-2021.pdf>

KAP JMK. 1. *Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Jihomoravském kraji* [online] [cit. 19.7.2019] a). Dostupné z: https://kap.kr-jihomoravsky.cz/uploads/attachment/document/attachment_file/129/KAP_JMK_finalni_verze.pdf

KAP JMK. *Školská inkluzivní koncepce Jihomoravského kraje 2019–2021* [online] [cit. 19.7.2019] b). Dostupné z: https://kap.kr-jihomoravsky.cz/uploads/attachment/document/attachment_file/55096/%C5%A0IKK_JMK_k_p%C5%99ipom%C3%ADnk%C3%A1m.pdf

MAJÁK SVČ Vyškov. *Školní vzdělávací program 2019–2021* [online]. ©2013 [cit. 17.7.2019]. Dostupné z: <file:///C:/Users/PC/Downloads/svp-2019-srpen.pdf>

MAS Vyškovsko. *PRO VYŠKOVSKO. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014–2020* [online]. ©2019 [cit. 17.7.2019]. Dostupné z: <https://www.masvyšovsko.cz/images/dokumenty-2017/SCLLD-III-FN-a-P.pdf>

MMR ČR. *DATABÁZE STRATEGIÍ. Strategický plán udržitelného rozvoje mikroregionu Dražanská vrchovina 2013–2020* [online]. ©2020 [cit. 18.7.2019]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mikroregion-drazanska-vrchovina/strategie/strategicky-plan-udrzitelneho-rozvoje-mikroregionu-drazanska-vrchovina-2009-2012-2?typ=struktura#sid2251146>

MŠMT. *Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020* [online]. ©2013–2020 [cit. 22.7.2019] a). Dostupné z: [file:///C:/Users/PC/Downloads/APIV%202019-2020%20web%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/APIV%202019-2020%20web%20(2).pdf)

MŠMT. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023* [online]. ©2013–2020 [cit. 22.7.2019] b). Dostupné z: [file:///C:/Users/PC/Downloads/dlouhodoby_zamer_stranky_mensi_velikost%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/dlouhodoby_zamer_stranky_mensi_velikost%20(1).pdf)

MŠMT. *Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+* [online]. ©2013–2020 [cit. 22.7.2019]

22.7.2019] c). Dostupné z: <file:///C:/Users/PC/Downloads/brozura_hlavni_smery_6.pdf>

MŠMT. *Shrnutí kulatých stolů a pokračování přípravy hlavních směrů vzdělávací politiky ČR do roku 2030+* [online]. ©2013–2020 [cit. 22.7.2019] d). Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/prubezny-stav-prace>>

MŠMT. *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* [online]. ©2013–2020 [cit. 22.7.2019] e). Dostupné z: <http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/digistrategie.pdf>

MŠMT. *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+* [online]. ©2013–2020 [cit. 19.7.2019] f). Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>>

MŠMT. *Systém podpory nadání. Koncepce podpory rozvoje nadání 2014–2020* [online]. ©2013–2020 [cit. 23.7.2019] g). Dostupné z: <file:///C:/Users/PC/Downloads/Koncepce%20podpory_rozvoje_nadani_2014-2020.pdf>

NÚV. *Rámcové vzdělávací programy* [online]. ©2011–2020 [cit. 23.7.2019]. Dostupné z: <<http://www.nuv.cz/t/rvp>>

Obce PRO. *Metodika tvorby Programu rozvoje obce* [online] [cit. 15.7.2019]. Dostupné z: <http://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf>

Strategie rozvoje Mikroregionu Rakovec [online] [cit. 15.7.2019]. Dostupné z: <https://www.rousinov.cz/e_download.php?file=data/editor/287cs_2.pdf&original=mr_analyza.pdf>

Strategie rozvoje svazku obcí Větrník pro období 2017–2022 [online] [cit. 16.7.2019]. Dostupné z: <http://www.bohdalice.cz/assets/File.ashx?id_org=603&id_dokumenty=1689>

Strategie území správního obvodu ORP Vyškov. *Strategie území správního obvodu ORP Vyškov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a správy veřejné zeleně 2015–2024* [online] [cit. 17.7.2019]. Dostupné z: <https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/sd_vyskov.pdf>

Svazek obcí Mezihoří. *Strategie rozvoje svazku obcí Mezihoří pro období 2014–2020* [online] [cit. 18.7.2019]. Dostupné z: <<file:///C:/Users/PC/Downloads/strategie-mezihori-2014-2020-cista-aktualizace-k-042017.pdf>>